

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΝΙΔΑ

Παρά το γεγονός ότι η γνώση μας για τα ζώα της Ελλάδας έχει τις ρίζες της στην Αρχαία Ελλάδα, με περιγραφές ειδών από τον Αριστοτέλη, εντούτοις η συστηματική μελέτη της ελληνικής πανίδας ξεκίνησε μόλις τον 19ο αιώνα, με ξένες επιστημονικές αποστολές και περιηγητές να συγκεντρώνουν τα πρώτα στοιχεία.

Με την πάροδο των ετών, το ενδιαφέρον των ξένων ερευνητών παρέμεινε αμείωτο, ενώ παράλληλα η ελληνική πανίδα άρχισε να αποτελεί αντικείμενο έρευνας και των ελλήνων ερευνητών.

Ο συνολικός πλούτος της ελληνικής πανίδας απαρτίζεται από 30.000 έως 50.000 είδη. Ο αριθμός των ειδών που έχουν περιγραφεί μέχρι σήμερα, δίνεται στον πίνακα 1.

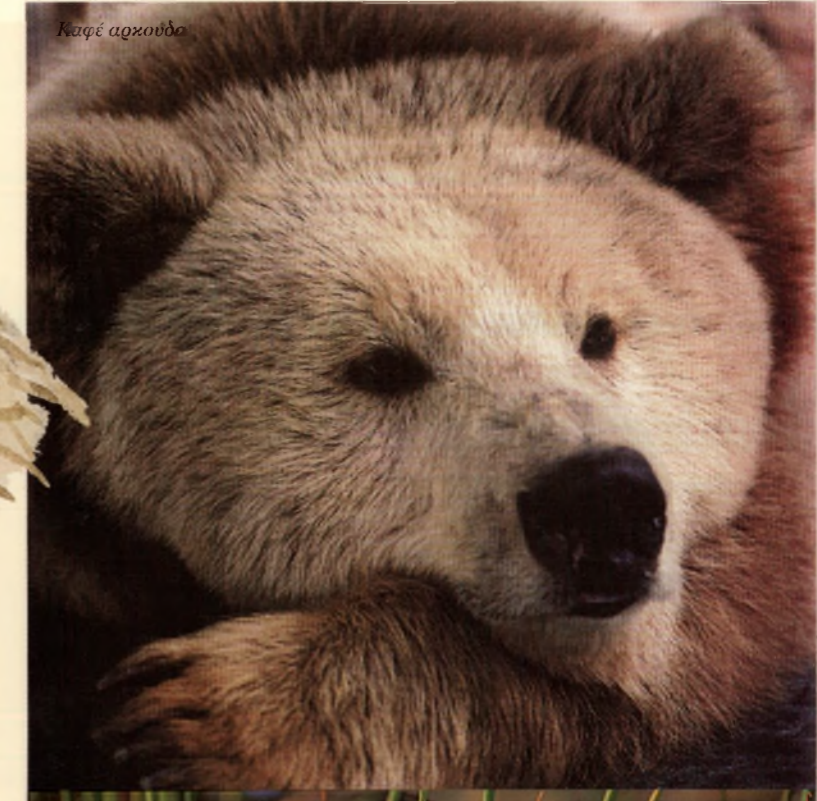
Η ύπαρξη πλούσιας πανίδας στην Ελλάδα οφείλεται στη γεωγραφική θέση της χώρας, στον μεγάλο αριθμό νησιών, στην αυξομείωση της στάθμης της θάλασσας, στην ύπαρξη πολλών σπηλαίων καθώς και στο γεγονός ότι οι παγετώνες δεν έφθασαν μέχρι τη χώρα μας, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν πολλά καταφύγια ειδών στα ορεινά. Η πλειονότητα των εργασιών που έχουν δημοσιευθεί ως σήμερα για την πανίδα αναφέρεται κυρίως σε θέματα ταξινόμησης και εξάπλωσης των ειδών. Από τις εργασίες αυτές γνωρίζουμε περίπου το 80% των ειδών. Ωστόσο, η έως σήμερα γνώση μας για τον συνολικό πλούτο ειδών της ελληνικής πανίδας, αν και ικανοποιητική, δεν είναι πλήρης, καθώς υπάρχουν τάξα τα οποία έχουν μελετηθεί ελάχιστα ή καθόλου.

Η ορνιθοπανίδα αποτελεί σήμερα την καλύτερα μελετημένη ζωική ομάδα στην Ελλάδα. Είναι από τις πλουσιότερες της Ευρώπης και έχουν καταγραφεί περισσότερα από 420 είδη πουλιών, αριθμός που υπερβαίνει κατά πολύ τον αριθμό ειδών που έχει καταγραφεί σε γειτονικές χώρες. Η πλειονότητα των ειδών (περίπου 60%) αναπαράγεται στην Ελλάδα, ενώ τα υπόλοιπα είναι μεταναστευτικά που διαχειμάζουν στη χώρα ή απαντούν κατά τη διάρκεια μεταναστευτικών περιόδων. Περισσότερα από 50.000 άτομα από πάπες και φαλαρίδες διαχειμάζουν εδώ, όπως επίσης αξιοσημείωτοι αριθμοί στρουθιόμορφων πουλιών, ερωδιών και παρυδάτιων πουλιών, καθώς και απειλούμενα είδη π.χ. η νανόχηνα (*Anser erythropus*). Επιπλέον, αρκετά είδη που δεν αναπαράγονται σε καμία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης π.χ. ο αργυροπελεκάνος (*Pelecanus crispus*), βρίσκουν στη χώρα μας κατάλληλες συνθήκες για να φωλιάσουν.

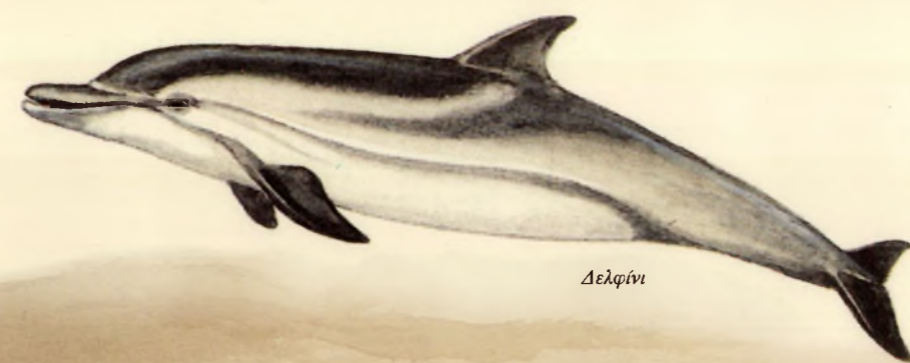
Η Ελλάδα φιλοξενεί πολλά ενδημικά, σπάνια και απειλούμενα είδη ζώων (όπως η καφέ αρκούδα *Ursus arctos*, η θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta*, η μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*, η οχιά της Μήλου *Macrovipera schweizeri* κ.ά.). Εκτιμάται ότι υπάρχουν 25.000 είδη ασπόνδυλων, από τα οποία τα 20.000 είναι ενδημικά και ορισμένα είναι πολύ στενά ενδημικά, δηλαδή πολλά είδη έχουν αναφερθεί σε μία μόνο τοποθεσία. Εκτός από τα ενδημικά, ένας αξιόλογος αριθμός ειδών έχει πολύ μικρούς πληθυσμούς ή απειλείται με εξαφάνιση και τα είδη αυτά χρήζουν άμεσης προστασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Ο ΠΛΟΥΤΟΣ ΕΙΔΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΝΩΣΤΩΝ ΤΑΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ

ΤΑΞΑ	ΕΙΔΗ	ΥΠΟΒΙΑΗ
Θηλαστικά	116	-50
Πτηνά	422	+85
Ερπετά	59	
Αμφίβια	20	
Ψάρια γλυκού νερού	110	+21
Ψάρια θαλάσσια	447	
Εχινόδερμα	107	
Ορθόπτερα	317	+19
Τριχόπτερα	255	
Ετερόπτερα	811	
Ψυκόπτερα	75	
Δικτυόπτερα	40	
Σφρονόπτερα	57	+11
Μαλάκια (διθύρα)	293	
Μαλάκια (λοιπά θαλάσσια)	~700	
Σκorpιοί	6	
Διπλόποδα	130	
Χειλόποδα	~100	
Ισόποδα (χερσαία)	195	
Δεκάποδα	231	
Βρυόζοα	200	
Κνιδόζοα	91	
Σπόγγοι	132	

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ ΝΤΑΦΗΣ, ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΚΙΩΡΗ (ΕΚΒΥ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ - ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

Φωτ. αρχείο ΕΚΒΥ / Έγγραφο